

Τα διατηρητέα της Αθήνας σε κρίση. Προβλήματα - προτάσεις - προοπτικές.

Σε αντίθεση με την επικυρωμένη, ομόφωνα από την ελληνική Βουλή, Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία της Ευρωπαϊκής Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς ή πιο γνωστή ως Σύμβαση της Γρανάδας, ούτε η εθνική μας νομοθεσία (ΥΠΠΟ, ΥΠΕΝ, ΥΠΟΙΚ και ΥΠΑΝ) ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του κράτους απέναντι στη Σύμβαση και το Σύνταγμα της χώρας ούτε έχει, από το 1992 μέχρι σήμερα, δημιουργηθεί το θεσμικό πλαίσιο που απαιτείται για την εφαρμογή της (π.χ. επιχορηγήσεις εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης, φοροαπαλλαγές, κίνητρα, εθνικά και περιφερειακά προγράμματα κ.λπ.).

Η κατάσταση αυτή μπορούμε να θεωρήσουμε ότι ξεκινάει το έτος 1975, όχι μόνο γιατί το έτος αυτό ήταν αφιερωμένο στην Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική Κληρονομιά (βλ. Διακήρυξη του Άμστερνταμ) και γιατί η επαναφορά της Δημοκρατίας στην Ελλάδα ήταν ευκαιρία για μια νέα αρχή, αλλά κυρίως γιατί το νέο Σύνταγμα, για πρώτη φορά, έθεσε, με το άρθρο 24, τις υποχρεώσεις του Κράτους απέναντι στην Αρχιτεκτονική και γενικότερα την Πολιτιστική μας Κληρονομιά.

Σήμερα αντικρίζουμε το αποτέλεσμα όχι μόνο της κρίσης και των μνημονίων, αυτά είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου, αλλά κυρίως της 40χρονης κρατικής αδιαφορίας και εγκατάλειψης των διατηρητέων και των ιδιοκτητών τους από το ίδιο το κράτος.

Οι προτάσεις μας για τη δημιουργία θετικών προοπτικών για τα Διατηρητέα Κτίρια και Μνημεία της Αθήνας, που θα μπορούσαν να συμβάλουν όχι μόνο στη βελτίωση της ζωής των κατοίκων της και της εικόνας της πόλης αλλά και στην οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη, περιλαμβάνουν:

α) Ένταξη των διατηρητέων στο ΕΣΠΑ 2017-2022.

β) Θεσμικό πλαίσιο (Π.Δ. άρθρου 48 Ν. 3028/2002) για τις επιχορηγήσεις εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης.

γ) Αναμόρφωση συστήματος Μ.Σ.Δ. και άμεση εφαρμογή του υπέρ των διατηρητέων.

δ) Κατάργηση αντικινήτρων και θέσπιση νέων κινήτρων υπέρ των διατηρητέων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΚΙΟΛΑΚΗΣ Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, ΜΑ Αναστήλωσης York/UK, Επίτιμος Δ/ντης Αναστήλωσης Νεώτερων και Σύγχρονων Μνημείων του υπουργείου Πολιτισμού, Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου Ιδιοκτητών Διατηρητέων Κτηρίων και Μνημείων.